

Projekt: *Udvikling af metodisk prototype for opsøgende og fællesskabende indsatser i lokalmiljøer*

Baggrund

U-turn har gennem de 14 år institutionen har eksisteret arbejdet på at udvikle metoder og indsatser med henblik på at hjælpe unge og deres familier, der har problemer med rusmidler i deres liv. Vi har efterhånden fundet frem til en nuanceret og kompleks tilgang. Vi har skabt en imødekommende institution, hvor de unge mødes med forståelse af hele deres situation, og hvor vi gennem forskellige terapeutiske og socialfaglige tiltag kan hjælpe dem videre fra deres nuværende situation. Sammen med de unge skabes der fællesskaber, hvor nye fortællinger om det foretrukne liv opstår og der arbejdes med de mange forskellige udfordringer, der er baggrunden for de unges problematiske brug af rusmidler. Ofte inddrager vi æstetiske virkemidler i dette arbejde, og producerer bl.a. film, fotoserier, musik og digte. Denne måde at arbejde med identitet kalder vi for 'æstetisk dokumentation'. Vi har beskrevet vores tilgang i forskellige udgivelser og har videreformidlet den til andre fagpersoner gennem en lang række undervisnings- og konsulentopgaver, ligesom et samarbejde med forskere er udmundet i en række artikler, der udvider begrebsapparatet omkring tilgangen. Vores arbejde har givet rigtig gode resultater for de unge vi har haft i behandling, men vores indsats er struktureret således, at de unge selv skal opsøge behandlingen. Dette betyder, at der er mange vi ikke når med vores eksisterende tilbud. I 2016 etablerede vi en fremskudt behandling på erhvervs- og produktionsskoler, samt en række ungdomsuddannelser. Erfaringerne herfra viser, at en stor del af de unge ikke ville have gået i behandling, hvis den eneste mulighed var, at opsøge det kommunale rusmiddelcenter (U-turn). Det har altså været vigtigt for en stor gruppe af de unge, at behandlingen har foregået i deres nærmiljø.

Igennem årene har vi konstateret, at der er segmenter af unge, der er underrepræsenteret i behandlingen i U-turn, ifht. den viden man har om, hvor store problemerne er for segmentet. Dette gælder f.eks. unge med anden etnisk baggrund end dansk. For nogle unge gælder det, at de har en skepsis overfor det offentlige system, hvilket afholder dem fra at opsøge hjælp. Andre deltager i fællesskaber, hvor der eksisterer fortællinger om rusmidler, der ikke levner megen plads til en forståelse af de problemer rusmidler kan medføre. Endnu andre unge har det så svært, at de ikke formår at opsøge den hjælp de har behov for.

Vi ønsker, at udvikle en metode til at række ud til disse grupper og lokalmiljøer på en respektfuld måde, og sammen med dem at skabe nye indsatser, der gør det muligt for dem at forholde sig til rusmidler på nye måder. Metoden må være prototypisk, således at den udgør en fleksibel ramme for indsatsen, der kan udformes på forskellige måder alt efter hvad der giver bedst mening i gruppen og lokalmiljøet.

Målgruppe

Der er ikke én specifik målgruppe for projektet. Det er netop en pointe, at man potentielt set kan iværksætte indsatsen i alle de lokalmiljøer, hvor man oplever, at der er udfordringer med rusmidler og hvor man har svært ved at nå de unge gennem de etablerede indsatser.

Aktuelt har vi gennem indledende samtaler med professionelle og unge set muligheder for indsatser i og for:

- kommunens 18+ centre
- miljøer med udsatte grønlandske unge
- ungemiljø omkring Kongens Have. Eventuelt med involvering af projekt Flydende By
- unge fra Sundholm
- RCYN - Ressource Center Ydre Nørrebro

Indsats

Prototype for udforskning: Hensigten med at udvikle en prototype er, at den konkrete indsats udvikles og udformes fra gang til gang ud fra en bestemt rammeforståelse. Det vil sige, at alle indsatser indledningsvist starter med en undersøgelse. Hvordan opleves livet med rusmidler blandt de pågældende unge, og i hvilken grad anses brug af rusmidler som et problem? Hvilke udfordringer og ressourcer findes der i gruppen og lokalmiljøet med hensyn til at arbejde med rusmiddelproblemer? Hvordan kan der skabes motiver til forandring? Det er altafgørende, at de unge der er målet for indsatsen, også fra begyndelsen er deltagere i undersøgelsen. At de oplever det som gavnligt at udforske omstændighederne omkring brugen af rusmidler med henblik på en eventuel efterfølgende indsats. Undersøgelsen må derfor udføres på et anerkendende grundlag, således at de unge ikke føler sig som objekter, der blot skal indrette sig efter samfundets normer, men at de tværtimod oplever, at de bliver taget alvorligt med de udfordringer de står med i livet, og at rusmidlerne ses som en del af en større helhed i deres hverdag.

Med inddragelsen af de unge fra begyndelsen vil der opstå en "fællesskabende praksis". Dette fordrer at man 'mødes på neutral grund og i bevægelse', en praksisform, der tidligere er blevet arbejdet med i Københavns Kommune i bl.a. Sjakket. Det enkelte projekts deltagere, både de unge, de professionelle og eventuelle andre parter, vil derfor skabe nye rum, nye forståelser og nye relationer i samværet med hinanden og efterhånden som projektet udfolder sig.

Der skal udvikles en beskrivelse af, hvordan man går frem og iværksætter den enkelte udforskning og det er denne beskrivelse, der vil være 'prototypen for udforskning'.

Prototype for indsats: Med udgangspunkt i den indledende udforskning besluttet det, hvilken form for indsats der iværksættes. Her er der mange retninger at gå. U-turn har gode erfaringer med, og solide kompetencer til, at arbejde med kunstneriske udtryksformer gennem det vi kalder "æstetisk dokumentation". Gennem brug af musik, litteratur, fotos eller film kan man arbejde med viden og erkendelse, med værdier og identitet, med historier om den enkelte og om fællesskabet. Som kunstnerisk arbejdsform er æstetisk dokumentation samtidig ikke-stigmatiserende i sin karakter, hvilket er altafgørende for at modvirke yderligere marginalisering af de unge.

Derudover kunne man forestille sig en lang række af andre indsatser:

- Etablering af en debat række, hvor man diskuterer forskellige forhold angående rusmidler og deres effekter på de unge og deres relationer. Der kunne i forlængelse af et sådant forløb arrangeres debatter i offentlige sammenhænge for yderligere involvering af lokalmiljøet.
- Etablering af en gruppe i lokalmiljøet, hvor man kan arbejde konkret med rusmidlerne i fællesskabet på måder, der ligner gruppebehandlingen i U-turn.
- Arrangering af forskellige aktiviteter, eksempelvis madlavningsaktiviteter. Enten for ungegruppen selv eller hvor de unge skaber et større arrangement for lokalmiljøet – et folkekøkkenarrangement eller lignende. Aktiviteten kunne her fungere som et håndgribeligt alternativ til at fællesskabet kan mødes om noget andet end rusmidler.
- Deltagelse i sportsarrangementer – et minitriathlon eller lignende. De unge vil kunne træne sig op i fællesskab og gennemføre i fællesskab, og dermed vise sig selv og omverden, at de besidder mange ressourcer når de står sammen.

Der skal udvikles en beskrivelse af, hvordan man når frem til den konkrete indsats og det er denne beskrivelse, der vil være 'prototypen for indsats'.

De to prototyper er i praksis overlappende forstået således, at enhver udforskning også er forandrende og enhver indsats bidrager til en stadig mere nuanceret forståelse af et problemkompleks.

Projektets potentielle resultater

Der vil være mange mulige resultater af de forskellige projekter afhængigt af, hvor og med hvem indsatsen foregår, og afhængigt af hvilken type indsats det drejer sig om. I alle tilfælde vil U-turns eksistens og tilgang blive mere klar for de involverede unge, og opstart af et behandlingsforløb vil efterfølgende blive mere sandsynligt for den enkelte. Dermed vil der være klare brobygningsresultater.

Herudover vil det enkelte projekt kunne skabe nye fællesskaber og et større sammenhold omkring fælles støtte, når den enkelte rammes af udfordringer i livet.

Når man benytter sig af æstetisk produktion vil mange projekter kunne bidrage til at give omverden et større indblik i, og en større forståelse for, de involverede unges situation.

Dermed kan man, i det små, modvirke stigmatisering og øge omverdens tolerance og imødekommenhed over for de udsatte unge.

Projekterne vil i mange tilfælde kunne give et nyt sprog omkring rusmidler og måske ny erkendelse omkring rusmidlernes effekt på gruppen og den enkelte ung. Det kan efterfølgende være bidragende til forandringer og nye initiativer. Et nyt sprog kan også være med til at skabe en legitimitet omkring et mere nuanceret forhold til rusmidler blandt de unge. Nogle projekter vil være midlertidige, mens andre kan fortsætte efter projektets afslutning. Forankret enten i ungegruppen eller i den deltagende organisation. Nogle projekter vil derfor også kunne føre unge og de lokale resourcepersoner (professionelle eller frivillige) tættere på hinanden og give dem en bedre og mere fælles forståelse af rusmidlernes rolle og effekt i de unges liv.